

Complexul Muzeal Național Neamț

Raport de activitate

2020

Piatra-Neamț
2020

**Proiect finanțat de
Complexul Muzeal Național Neamț**

Colegiu de redacție: Ciprian-Dorin Nicola (redactor-șef), Mihaela-Cristina Verzea (secretar de redacție), Alexandru Gafincu (membru)

Texte: dr. Mihaela-Cristina Verzea, director adjunct științific; dr. Alexandru Gafincu, șef secție; drd. Silviu-Constantin Ceaușu, muzeograf; Roxana-Elena Diaconu, muzeograf; dr. Mihaela Marcu Bogan, muzeograf; Lucian Uță, șef secție; dr. Ionuț Grădianu, șef secție; Ionela Alexandra Boboc, muzeograf; Oana Maria Balan, muzeograf; dr. Emilian Pricop, muzeograf; Florentina Buzenschi, muzeograf; Silvia Trăistariu, muzeograf; dr. Constantin Preoteasa, șef secție; Adrian Ciobanu, șef secție; dr. George-Dan Hânceanu, cercetător; Iulia Butnariu, muzeograf; Relu Butnariu, muzeograf; dr. Otilia Mircea, muzeograf; Mihaela Ciobanu, muzeograf; Gabriela Vârgă, muzeograf; Cătălina Ivan, muzeograf; Mariana Apvăloaiei, conservator; dr. Vasile Diaconu, șef secție; drd. Dumitru-Ionuț Stigleț, muzeograf; Renata-Gabriela Buzău, muzeograf; Vera Stigleț, muzeograf; Lavinia Ana Axentioi, muzeograf

Layout & DTP: Florin Ghimiș

Fotografii: Florin Ghimiș și specialiști din cadrul Complexului Muzeal Național Neamț

Coperta 1: Unitățile muzeale ale Complexului Muzeal Național Neamț

Coperta 4: Aspect din cercetarea arheologică preventivă de la Mănăstirea Tazlău, 2020

©Complexul Muzeal Național Neamț

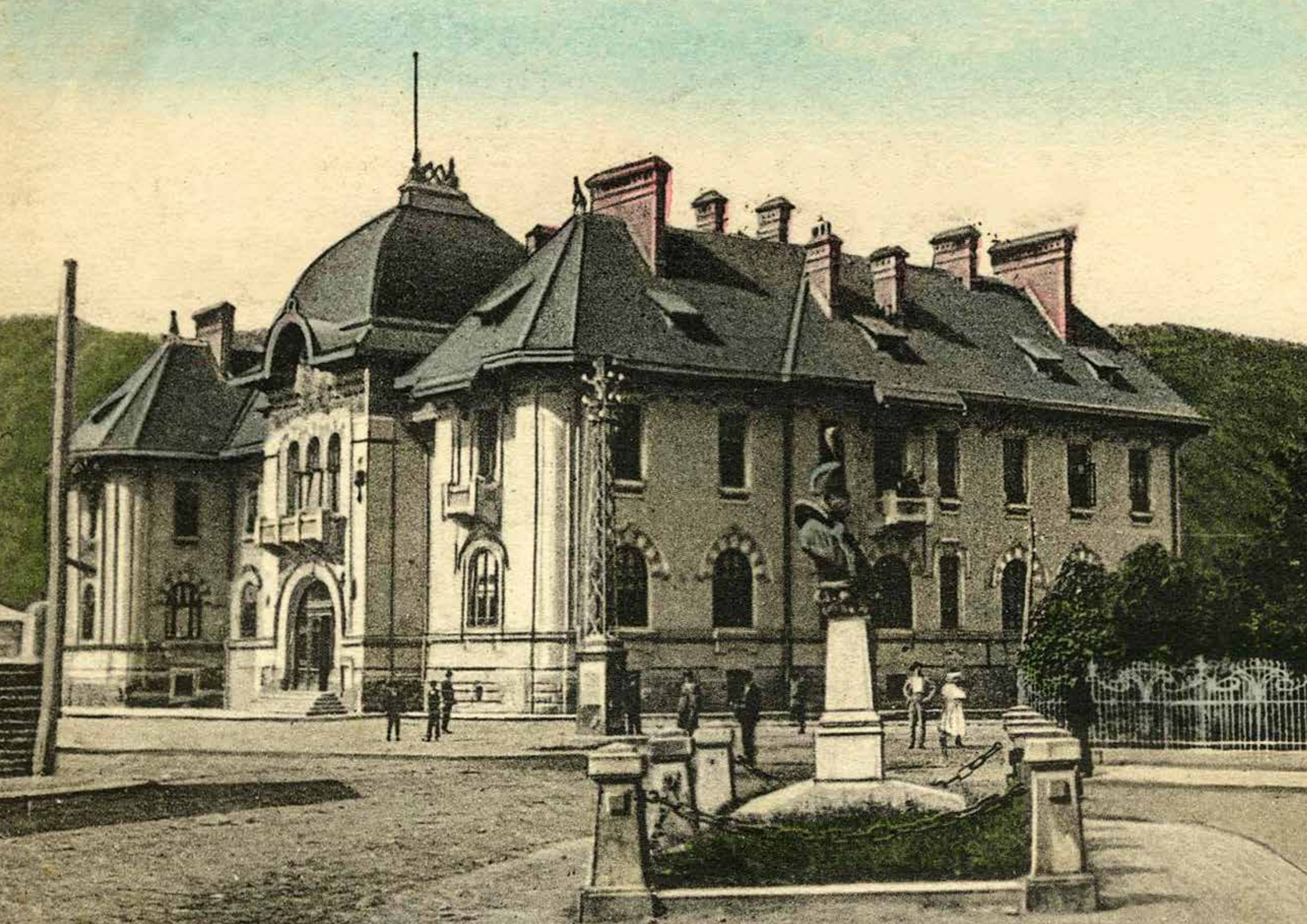
Piatra-Neamț, strada Mihai Eminescu nr. 10, Piatra-Neamț

Editura „Constantin Matasă”

ISSN 2668-8913 ISSN-L 2668-8913

Cuvânt înainte / 5
Expoziții temporare internaționale, naționale, alte expoziții / 7
Cercetarea patrimoniului / 43
Evidența și expertizarea patrimoniului / Achiziții și donații / 51
Proiecte de reabilitare a monumentelor istorice din componența Complexului Muzeal Național Neamț / 60
Activități științifice și culturale, simpozioane, colocvii, mese rotunde, lansări de carte organizate de Complexul Muzeal Național Neamț / 68
Comunicări științifice prezentate la simpozioane/conferințe naționale și internaționale / 70
Publicații / 71
Programe de educație muzeală / 74
Apariții media / 80
Vizitatori / 88
Structura organizatorică / 89

Complexul Muzeal Județean Neamț a fost recunoscut multă vreme pe plan național și internațional pentru calitățile patrimoniului deținut și ale expozițiilor, dar și prin profesionalismul tuturor celor care au activat sau funcționează în prezent în unitățile sale subordonate. Nu întâmplător, reprezentanții săi fac parte din prestigioase organisme naționale de specialitate (*Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, Comisia Națională de Arheologie, Comisia Zonală a Monumentelor Istorice – Suceava, Comisia de înființare a Muzeului Ororilor Comunismului în România, Comisia de monitorizare a elementelor din patrimoniul internațional al UNESCO*). De-a lungul anilor, în muzeele nemțene au fost organizate manifestări culturale-științifice de înaltă ținută, Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț fiind solicitat în dese rânduri să participe la diverse manifestări expoziționale în afara granițelor țării (Viena, Olten, Roma, Vatican, Paris, New York, Atena, Londra, Liège, Tongeren).

Se impune a fi menționat faptul că instituția noastră, pe lângă deținerea de bunuri culturale clasate în categoria juridică TEZAUR a patrimoniului cultural național mobil, are în componența sa bunuri mobile și imobile unicate la nivel național și internațional. **Unicitatea colecțiilor** Complexului Muzeal Județean Neamț constituie o realitate, motiv care ne-a îndreptățit să solicităm statutul de complex muzeal de importanță națională.

În acest sens, pornind de la istoric, stadiul cercetării colecțiilor, valorificarea științifică și expozițională a patrimoniului considerat de importanță națională legat de: *Colecția de pești fosili oligoceni din patrimoniul Muzeului de Științe Naturale Piatra-Neamț; Muzeul Cetatea Neamț Târgu Neamț; Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni Piatra-Neamț; Colecția de numismatică a Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț; Muzeul Memorial „Ion Creangă” Humulești; Muzeul Memorial „Calistrat Hogaș” Piatra-Neamț*, grație sprijinului Consiliului Județean Neamț, în baza hotărârii adoptate de Guvernul României în ședința din data de 26 martie 2020., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 273/1.IV.2020, respectiv HG nr. 245, a fost acordată titulatura de muzeu de importanță națională Complexului Muzeal Județean Neamț și totodată s-a aprobat schimbarea denumirii acestuia în *Complexul Muzeal Național Neamț*.

Amploarea și numărul proiectelor culturale-științifice aferente domeniilor de activitate ale Complexului Muzeal Național Neamț au fost însă serios afectate, de-a lungul anului 2020, de epidemia cauzată de virusul SARS-COV-2. În consecință, nu au existat proiecte de anvergură realizate în afara sediului instituției (în județ, la nivel național etc.). Excepție face participarea instituției, alături de alte câteva instituții muzeale prestigioase la organizarea expoziției *Origins of Europe. Prehistoric civilizations between the carpathians and the Lower Danube*, vernisată în cadrul proiectului *Europalia. Arts festival Romania* la *Grand Curtius Museum, Liège* (noiembrie 2019-iunie 2020).

Organizarea sesiunilor științifice ale instituției, cu participare națională și internațională, a manifestărilor culturale anuale (*Festivalul de Artă Populară „Lada cu Zestre”,* ediția a XV-a, *Simpozionul Național „Petrodava”,* ediția a II-a, *Zilele „Cetății Neamț”* ediția a XX-a, *Zilele „Ion Creangă”,* ediția LI) nu a fost posibilă. Activitatea administrativă, internă, a instituției s-a desfășurat în continuare, pentru personalul care nu s-a aflat în concediu de odihnă, recuperare sau îngrijire copii pe perioada închiderii școlii, precum și pentru personalul care nu își poate desfășura activitatea specifică sub formă de telemuncă, pentru întreținerea curentă a imobilelor, pentru activitatea de studiu, informare și documentare, respectiv activitatea specifică de cercetare, păstrare, conservare și identificare a patrimoniului cultural național administrat.

Unitățile cu numărul cel mai mare de salariați – Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț, respectiv Muzeul de Istorie Roman, includ spații expoziționale generoase, depozite, spații administrative care au permis, printr-o bună organizare, dispersarea personalului în vederea realizării activităților administrative, conservare, evidență etc. În perioada martie-aprilie, o parte a salariaților a beneficiat de concedii de odihnă sau de recuperare a unor zile lucrate la îndrumarea și supravegherea publicului vizitator. În această perioadă nu s-au înregistrat probleme de sănătate în rândul personalului, iar activitățile s-au desfășurat conform planurilor de activitate stabilite (respectând limitările prevăzute de legislația din perioada stării de urgență, respectiv a stării de alertă).

A fost asigurată protecția imobilelor și bunurilor mobile din

expoziții și depozite. A continuat restaurarea și conservarea obiectelor provenite din săpături, confiscări, descoperiri întâmplătoare, donații și achiziții, în cadrul laboratoarelor specializate și de curând, acreditate de către Ministerul Culturii pentru domeniul ceramică și respectiv domeniul metale. Cât privește cercetarea științifică de teren, amplexarea cercetărilor arheologice a fost mai redusă întrucât săpăturile preventive sau de supraveghere au fost prioritare pentru perioada raportată.

Manifestările cu publicul (vizitarea propriu-zisă, organizarea expozițiilor temporare planificate) au fost suspendate, însă personalul de specialitate a realizat materiale informative, puse la dispoziția publicului prin intermediul mijloacelor de comunicare online.

Complexul Muzeal Național Neamț a anunțat redeschiderea, începând cu data de 5 iunie, Muzeului Cetatea Neamț, Muzeului de Artă Piatra-Neamț, Muzeului de Etnografie Piatra-Neamț, Muzeului de Științe Naturale Piatra-Neamț, iar pe măsura îndeplinirii condițiilor solicitate de normele sanitare în vigoare pe perioada stării de alertă, au fost redeschise accesului public, începând cu data de 20 iunie 2020, Muzeul de Artă Eneolitică Cucuteni Piatra-Neamț, Muzeul de Istorie și Etnografie Târgu Neamț, Casa Memorială Veronica Micle Târgu Neamț, Muzeul de Istorie Roman, Muzeul de Artă Roman.

S-au înregistrat 96.394 vizitatori în 2020, cu peste 65% mai puțini decât în cursul anului 2019. După aplicarea scenariului roșu în județul Neamț, din octombrie 2020 și până în decembrie 2020, fluxul de vizitatori s-a diminuat considerabil.

La nivelul anului 2020, cf. anexei la HCJ nr. 88/10.04.2020, instituția figura cu 112 posturi (97 de angajați, 15 posturi vacante), în luna aprilie 2020 un număr de patru angajați beneficiind de promovare în grad profesional superior, ca urmare a îndeplinirii condițiilor specifice (referent de specialitate gr. II, muzeograf gr. II, gestionar-custode gr. I și muzeograf gr. I).

Au fost aduse unele îmbunătățiri prin reparații și lucrări de întreținere curentă care au vizat reabilitarea tâmplăriei exterioare a Muzeului de Etnografie Piatra-Neamț și a Muzeului de Artă Piatra-Neamț, a fost reabilitat balconul de pe latura de Nord-Est a Muzeului de

Artă Eneolitică Cucuteni, precum și spațiul interior al Galeriilor „Lascăr Vorel” Piatra-Neamț.

Pentru Muzeul de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț a continuat colaborarea cu Direcția Județeană pentru Cultură Neamț în vederea derulării proiectului *Conservarea, protejarea și promovarea Muzeului de Istorie și Arheologie Piatra-Neamț*, cod SMIS 116527, proiect finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritate de Investiție 5.1 – *Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural*, care este implementat de către U.A.T. Județul Neamț, prin Consiliul Județean Neamț.

Coordonarea și desfășurarea activităților științifice, întocmirea și pregătirea pentru editare a publicațiilor instituției, obținerea statutului de Muzeu Național, proiectarea și documentarea reorganizării expoziției permanente a Muzeului de Istorie și Arheologie, colaborarea cu instituțiile omoloage de profil, cu instituțiile de învățământ, relaționarea cu colegii și specialiștii din muzeele subordonate, asigurarea derulării în cele mai bune condiții a obiectivelor specifice și generale din planul anual de activitate, nu ar fi fost posibile fără sprijinul generos și dedicarea absolută a doamnei dr. Mihaela-Cristina Verzea, directorul adjunct științific al Complexului Muzeal Național Neamț, colaboratoarea mea apropiată, căreia îi adresez cele mai călduroase mulțumiri și prinosul sincer de recunoștință pentru devotament și dăruire.

Se cuvine, totodată, să-mi exprim aprecierea și față de toți cei care au contribuit la realizarea celor ce vor fi prezentate în raportul de față și să îmi exprim speranța ca publicul nemțean și cel de pretutindeni să aprecieze, la justa valoare, efortul nostru nobil de a cerceta, conserva, restaura, gestiona, evidenția și valorifica patrimoniul istoric și arheologic absolut remarcabil din estul țării, cu sprijinul financiar constant al Consiliul Județean Neamț, prilej cu care îi invit călduros pe toți cei interesați să calce pragul muzeelor din cadrul instituției!

Dr. Ciprian-Dorin Nicola
Director-Manager al Complexului Muzeal Național Neamț